

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор комунального закладу

«Харківський ліцей №134

Харківської міської ради»

Харківської області

Т.В. Мальцева

2023 року

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА

комунального закладу «Харківський ліцей №134

Харківської міської ради»

для 7-9 класів

ПОГОДЖЕНО

на засіданні педагогічної
ради

комунального закладу
«Харківський ліцей №134

Харківської міської ради»

протокол від 31.08.2023 №1

Голова педагогічної ради,

Директор

 Т.В. Мальцева

Розділ 1. Призначення школи та засіб його реалізації.

Комунальний заклад «Харківський лицей №134 Харківської міської ради» (далі – ХЛ № 134) здійснює діяльність на підставі ст. 53 Конституції України, Закону України «Про освіту», Закону України «Про загальну середню освіту», Державного стандарту базової і повної загальної середньої освіти та Статуту.

З урахуванням ситуації оновлення політичних та економічних процесів у державі та сучасних завдань перебудови змісту національної освіти й виховання школа повинна сприяти формуванню інтелектуального потенціалу суспільства, створювати умови для забезпечення сучасної, доступної та якісної системи освіти відповідно до вимог суспільства, запитів особистості й потреб держави.

Основним засобом реалізації призначення школи є засвоєння учнями обов'язкового мінімуму змісту загальноосвітніх програм. При цьому заклад має у своєму розпорядженні додаткові, специфічні засоби реалізації свого призначення:

- уведення в навчальний план предметів і курсів, що сприяють загальнокультурному розвитку особистості та формують гуманістичний світогляд;
- надання учням можливості спробувати себе в різних видах діяльності (інтелектуальної, трудової, художньо-естетичної тощо);
- раннє або поглиблене вивчення окремих предметів;
- надання учням можливості вибору профілю навчання, темпу засвоєння навчального матеріалу;
- оригінальна організація навчальної діяльності, інтеграція навчальної та позанавчальної діяльності;
- надання широкого спектра додаткових освітніх програм і додаткових освітніх послуг.

Освітні програми, реалізовані в навчальному закладі, спрямовані на:

- формування людини та громадянина, яка прагне вдосконалювання та перетворення суспільства;
- інтеграцію особистості в систему світової та національної культури;
- рішення задач формування загальної культури особистості, адаптації особистості до життя в суспільстві;
- виховання громадянськості, поваги до прав і свобод людини, поваги до культурних традицій та особливостей інших народів в умовах багатонаціональної держави;
- формування потреби учнів до самоосвіти, саморозвитку, самовдосконалення.

Розділ 2. Цілі та задачі освітнього процесу школи

Цілі та задачі освітнього процесу на кожному рівні реалізації освітніх програм:

- створити умови для забезпечення в школі сучасної, доступної та якісної системи освіти відповідно до вимог суспільства, запитів особистості й потреб держави;
- забезпечити випускникам практичне володіння двома іноземними мовами в обсязі Державного стандарту (відповідно до Загальноєвропейських рекомендацій з мовної освіти рівень B2 (для першої іноземної мови (німецької)) та B1 (для другої іноземної мови (англійської)) в усіх видах мовленнєвої діяльності (аудіювання, читання, говоріння, письма);
- гарантувати наступність освітніх програм усіх рівнів;
- формувати позитивну мотивацію учнів до навчальної діяльності;
- забезпечити соціально-педагогічні відносини, що зберігають фізичне, психічне та соціальне здоров'я учнів;
- виховувати громадянина України, який шанобливо ставиться до родини, поважає народні традиції і звичаї, державну мову, національні цінності українського народу та інших народів і націй;
- формувати соціально зрілу, творчу особистість з усвідомленою громадянською позицією, почуттям національної самосвідомості, підготовленої до професійного самовизначення;
- розвивати особистість учня, його здібності й обдарування, науковий світогляд;
- реалізувати права учнів на вільне формування політичних і світоглядних переконань.

Розділ 3. Навчальний план та його обґрунтування

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

до навчального плану

комунального закладу «Харківський ліцей №134 Харківської міської ради»

I. Загальні засади

Комунальний заклад «Харківський ліцей №134 Харківської міської ради» (далі — ХЛ №134) здійснює планування діяльності на підставі ст.53 Конституції України, Закону України «Про освіту», прийнятого 05.09.2017 року, що набув чинності

28.09.2017 року, Закону України «Про повну загальну середню освіту», прийнятого 16.01.2020 року, Постанови Кабінету Міністрів України від 23.11. 2011 року №1392 «Про затвердження Державного стандарту базової і повної загальної середньої освіти» (Із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ №538 від 07.08.2013 року), наказів МОН України №405 від 20.04.2018 року «Про затвердження типових освітньої програми закладів загальної середньої освіти II ступеня», Державних санітарних правил і норм влаштування, утримання загальноосвітніх навчальних закладів та організації навчально-виховного процесу (ДСанПіН 5.5.2.008-01), власного Статуту.

Мова навчання — українська.

Навчальний план ХЛ №134 на 2023/2024 навчальний рік для 7-9 класів складено за Типовою освітньою програмою закладів загальної середньої освіти II ступеня, затвердженою наказом Міністерства освіти і науки України від 20 квітня 2018 року №405.

Згідно з навчальним планом ХЛ №134 цикл профільних предметів включає:

- іноземну мову (німецька) (7-9-ті класи);
- другу іноземну мову (англійську) (7-9-ті класи).

II. Порядок вивчення окремих предметів

Навчальний план ХЛ №134 включає інваріантну складову, сформовану на державному рівні, та варіативну складову, в якій передбачено додаткові години на вивчення навчальних предметів інваріантної складової, введення спецкурсів, курсів за вибором та факультативів, індивідуальних та групових занять.

За рахунок годин інваріантної складової навчального плану викладатимуться інтегровані курси: у 7-9-х класах — «Основи здоров'я» (7-мі класи — по 1 годині на тиждень, 8-9-ті класи — по 0,5 години на тиждень), у 8-9-х класах «Мистецтво» (по 0,5 години на тиждень).

У 7-х класах освітня галузь «Мистецтво» реалізовуватиметься окремими навчальними предметами «Образотворче мистецтво» і «Музичне мистецтво», викладання яких проводитиметься по 1 годині на тиждень: по 0,5 години з інваріантної та по 0,5 години з варіативної складових робочого навчального плану з

кожного предмета відповідно до навчальних програм, затверджених наказом Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України від 12.09.2011 №1050 (1-4 класи), від 06.06.2012 №664 (5-7 класи).

З метою поглиблення пізнавального інтересу учнів до історії рідного краю, міста Харкова та реалізації регіонального компоненту у 8-х класах введено спецкурс «Харківщинознавство» (у 8-х класах — по 1 годині на тиждень) з обов'язковим оцінюванням навчальних досягнень учнів та виставленням балів з цього предмета до документа про базову загальну середню освіту.

Предмет «Фізична культура» реалізовуватиметься за рахунок модулів:

- 7-мі класи — легка атлетика, футбол, волейбол, баскетбол;
- 8-мі класи — легка атлетика, баскетбол, волейбол, футбол;
- 9-ті класи — легка атлетика, баскетбол, волейбол;

Відповідно до Державного стандарту базової і повної загальної середньої освіти години фізичної культури не враховуються при визначенні гранично допустимого навантаження учнів.

Для розвитку творчих здібностей учнів, кращого засвоєння ними програмового матеріалу, підготовки до складання мовного іспиту з німецької мови введені години індивідуальних та групових занять у 8-х класах з іноземної мови (німецької) (по 0,5 години на тиждень).

Години навчальних предметів інваріантної та варіативної складових робочого навчального плану, що позначені дробовим числом (0,5; 1,5; 2,5; 3,5), викладатимуться впродовж навчального року: ціла частина — щотижнево, дробова (0,5 години) — по 1 годині через тиждень.

Згідно з наказом Міністерства освіти і науки України від 20.02.2002 №128 «Про затвердження Нормативів наповнюваності груп дошкільних навчальних закладів (ясел-садків) компенсуючого типу, класів спеціальних загальноосвітніх шкіл (шкіл-інтернатів), груп подовженого дня і виховних груп загальноосвітніх навчальних закладів усіх типів та Порядку поділу класів на групи при вивченні окремих предметів у загальноосвітніх навчальних закладах» (зі змінами) при вивченні окремих предметів у ХЛ №134 запроваджується поділ класів на групи:

- при вивченні української мови, яка вивчається як предмет, в 1-11-х класах при кількості більше, ніж 27 учнів у класі;

- при поглибленому вивченні іноземної мови (німецької) з 7-го класу — в 7-9-х класах клас ділиться на групи з 8-10 учнів у кожній (не більше 3-х);
- при вивченні другої іноземної мови (англійської) - в 7-9-х класах при кількості більше, ніж 27 учнів у класі;
- при проведенні практичних занять з інформатики з використанням комп'ютерів у 7-9-х класах (клас ділиться на 2 групи, але не менше 8 учнів у групі).

Навчальні предмети інваріантної складової робочого навчального плану викладатимуться за державними програмами, затвердженими Міністерством освіти і науки України.

III. Структура навчального року

Відповідно до статті 16 Закону України «Про загальну середню освіту» 2023/2024 навчальний рік розпочинається 1 вересня святом — День знань і закінчується не пізніше 1 липня.

Навчальні заняття організовуються за семестровою системою: I семестр, II семестр.

Навчальні екскурсії та навчальна практика (протокол педагогічної ради від 31.08.2023 №1) проводяться впродовж навчального року. Навчальні екскурсії та навчальна практика організовуватимуться відповідно до інструктивно-методичного листа Міністерства освіти і науки України від 06.02.2008 №1/9-61 «Методичні рекомендації щодо організації навчально-виховного процесу під час проведення навчальних закладів».

Державна підсумкова атестація буде проводитись відповідно до чинного Положення про державну підсумкову атестацію учнів у системі загальної середньої освіти.

Впродовж навчального року для учнів будуть проводитись канікули: осінні, зимові, весняні (згідно чинного законодавства).

З урахуванням місцевих особливостей та кліматичних умов за погодженням з відповідними місцевими органами Управління освітою можуть змінюватись структура навчального року та графік учнівських канікул, зокрема, можуть проводитись для учнів 1-х класів додаткові тижневі канікули. Режим роботи закладу: п'ятиденний навчальний тиждень, одна зміна.

Додаток 1
Складений відповідно до Типової освітньої
програми МОН України від 20.04.2018 405 (Таблиця 3)

**Навчальний план для 7-9 класів
спеціалізованих шкіл з навчанням українською мовою і поглибленим
вивченням іноземних мов**

Освітні галузі	Предмети	Кількість годин на тиждень у класах			
		7-А 7-Б	8-А 8-Б	9-А 9-Б	Разом
Мови і літератури	Українська мова	2,5	2	2	6,5
	Українська література	2	2	2	6
	Іноземна мова(німецька)	5	5	5	15
	Друга іноземна мова (англійська)	2	2	2	6
	Зарубіжна література	2	2	2	6
Суспільство-знавство	Історія України	1	1,5	1,5	4
	Всесвітня історія	1	1	1	3
	Основи правознавства			1	1
Мистецтво*	Музичне мистецтво	1			1
	Образотворче мистецтво	1			1
	Мистецтво		0,5	0,5	1
Математика	Математика				
	Алгебра	2	2	2	6
	Геометрія	2	2	2	6
Природознавство	Біологія	2	2	2	6
	Географія	2	2	1,5	5,5
	Фізика	2	2	3	7
	Хімія	1,5	2	2	5,5
Технології	Трудове навчання	1	1	1	3
	Інформатика	1	2	2	5
Здоров'я і фізична культура	Основи здоров'я	1	0,5	0,5	2
	Фізична культура**	3	3	3	9
Разом		31+3	31,5+3	33+3	
Харківщинознавство (спецкурс)		-	1	-	1
Додатковий час на індивідуальні заняття та консультації (іноземна мова (німецька))		-	0,5	-	0,5
Гранично допустиме навчальне навантаження		32	33	33	
Всього(без урахування поділу класів на групи)		32+3	33+3	33+3	98+9

* Заклад загальної середньої освіти може обирати інтегрований курс «Мистецтво» або окремі курси: «Музичне мистецтво» та «Образотворче мистецтво».

** Години, передбачені для фізичної культури, не враховуються під час визначення гранично допустимого навчального навантаження учнів, але обов'язково фінансуються.

Розділ 5. Особливості організації освітнього процесу та застосовуваних у ньому педагогічних технологій

Особливість організації навчальної та позанавчальної діяльності забезпечується інтеграцією загальноосвітніх (основних і додаткових) програм і виховних заходів у єдину освітню програму, що дозволяє одержати запланований результат освіти – «модель» випускника.

Така організація освітнього процесу присутня на кожному рівні навчання та відображає:

- співвідношення навчальної та позанавчальної діяльності;
- особливості організації навчальної та позанавчальної діяльності;
 - необхідність використання тих чи інших освітніх технологій («Навчання за методом проектів», «Використання технології критичного мислення», «Впровадження технології дослідницького навчання», «Інтерактивні технології навчання» та інші).

Розділ 6. Показники (вимірники) реалізації освітньої програми

У спеціалізованій школі розроблена система показників, що дозволяє оцінити наскільки діяльність гімназії відповідає ідеальній «моделі» випускника. З цією метою в спеціалізованій школі діє моніторинговий центр, який забезпечує ефективне спостереження за якістю освітньої системи, аналізує дані діяльності учасників освітнього процесу з подальшим моделюванням, прогнозуванням і прийняттям відповідного управлінського рішення. Моніторингові дослідження здійснюються за допомогою таких методик:

- аналізу математичної моделі моніторингових даних;
- квадрант аналізу;
- за допомогою побудови різних видів діаграм.

Розділ 7. Програмно-методичне забезпечення освітньої програми

Перелік навчальних програм для учнів II ступеня (7-9 класи)
(затверджені наказами МОН від 07.06.2017 № 804 та від 23.10.2017 № 1407)

№ з/п	Назва навчальної програми
1.	Українська мова. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів
2.	Українська література. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів
3.	Біологія. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів

4.	Всесвітня історія. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів
5.	Географія. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів
6.	Зарубіжна література. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів
7.	Інформатика. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів
8.	Історія України. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів
9.	Математика. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів
10.	Мистецтво. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів
11.	Основи здоров'я. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів
12.	Трудове навчання. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів
13.	Фізика. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів
14.	Фізична культура. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів
15.	Хімія. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів
16.	Іноземні мови. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів і спеціалізованих шкіл з поглибленим вивченням іноземних мов

Перелік навчальних програм для вивчення предметів варіативної складової у 8-х класах у 2023/2024 навчальному році

№ з/п	Назва навчального предмета	Клас	Назва навчальної програми	Ким дозволена до використання (ким затверджена)
1.	Харківщино-знавство	8	Програма спецкурсу «Харківщинознавство» для учнів 8-9 класів загальноосвітніх навчальних закладів	Лист Державної наукової установи «Інститут модернізації змісту освіти» Міністерства освіти і науки України від 05.08.2016 № 2.1/12-Г-649